

ТРИ ЦЕНТИ в ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ЗАГРОЗА У ВІЙНІ ВІД НЕДОСТАЧІ РОБУЧИХ РУК У КРАЮ

ВАШИНГТОН. — Робітники полишають працю у фабриках військової продукції в такій кількості, що воєнки на фронтах не можуть на час дістати потрібного виряду. Це не лише загрожує вигрі війни, але теж спинає плани президента пайти працю для 60 мільонів людей після закінчення війни. Таку заяву оприлюднив звісний підприємець Генрі Дж. Кайзер після конференції з президентом Рузвелтом.

Він заповів, що президент незабаром проголосить зазив до робітників, щоб вони оставалися при своїй роботі на те, „щоби наших воєнків не лишати безпомічними“. Кайзер сказав теж, що робітники з невідомих причин покидають працю при есенціональних військових заняттях, а шукають її в нових, їм досі незаних ділянках. Вони не просять за звільнення з одного військового заняття для переходу до іншого, просто кидають роботу і йдуть до незалежних занять, працюючи для себе.

ПРЕЗИДЕНТ НА КОНФЕРЕНЦІ З ПРОВІДНИКАМИ КОНГРЕСУ.

ВАШИНГТОН. — Вперше після своєї перемоги при свіжих виборах стрінувся президент Рузвелт з провідниками палати репрезентантів та сенату на нараді про введення в життя різних заміслів. Поручено майже виключно справи, які відносяться до добробуту краю, а які вже при різних нагодах були згадувані. Предсідник палати репрезентантів Сем Рейборн виявив, що рішення перевести програму розбудови шляхів по всіх стейтах, щоб мати готові заняття для робітників на випадок безробіття.

Однак не спустили з ока і продовження повновластей воєнних для президента, які вигасають з днем 31 грудня 1944 р.

ЗА ПРАЦЮ ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ ПОІРИ ТЕРПІШИХ РОБІТНИКІВ.

ВАШИНГТОН. — Юнія Злучених Електричних, Радіових і Машинових Робітників зажадала від підприємства Джeneral Моторз Корпорейшен, щоб приймати до праці повертаючих з війни ветеранів, але не відправляти робітників, які тепер працюють у фабриках корпорації і мають права до старшинства в роботі та зарплаті. Юнія поставила це жадання тому, що підприємство проголосило свої правила для приймання ветеранів із шкодою для цивільних робітників.

ПРИЛАДИ ДО ТЕЛЕВІЗИ ГОТОВІ.

НЮ ЙОРК. — Підприємство Ар Сі Ей (Віктора) вже виготовило апарати для приймання телевізії на лад теперішніх апаратів для приймання радіових програм. Апарати матимуть нові лампки („тубс“) і нові роди сочок. Вони будуть показувати образки на 24 цалів довжини і 18 ширини. Образки будуть чистіші, ніж усі, які випробувано досі.

Бритійська корпорація Скофоні, яка має дозвіл на продукцію в Америці, виготовила від себе плян для образків по домах, але за оплатою. Це тому, що це підприємство не буде приймати торговельних оголошень. Передплата за ці телевізійні образки буде \$3 тижнево, а крім цього треба зложити кавчик від 25 до 50 дол. за апарат до приймання образків.

ФАРМЕРСЬКА ПРОДУКЦІЯ НЕ БУДЕ ЗМЕНШЕНА.

ВАШИНГТОН. — Адміністратор Воєнних Харчів Марвін Джовнс вівзав фармерів, щоб вони не спинали своєї продукції 1945. році, хоч би мала лишитися надвишка плодів. Ліпше забарато, ніж замало — твердить Джовнс.

ЗГІНУВ, КАРТАЮЧИ ХЛОПЦЯ ЗА ІЗДУ ЗАЙЦЕМ.

НЮ ЙОРК. — Хлопця язва вокакування на трамваєві вози вчасі їзди спричинила смерть пасажира у возі. Якийсь хлопець вискочив на задню частину розвори, а 52-літній Ричард Морлі почав сварити на нього, щоб не наражував себе на небезпеку. Хлопець почав пискувати, подорожний розлютився, хотів ударити хлопця, але впав мертвий від удару серця. Хлопець утік. Це було в дільниці Бронкс при 167. вулиці.

ЗАПИСАЛА СВОЄ ТІЛО НА МЕДИЧНІ РОЗСЛІДИ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — Едит Класон померла від нерозслідженої недуги у віці 65 літ. Перед смертю записала своє тіло лікарєви д-рови Е. Ф. Копови для дальшого розсліду цієї недуги, а з тим також і \$250,000 на цю працю. Крім цього позаписувала вона різні дари на шпиталі із свого маєтку, який вносив \$700,000. Вона терпіла кілька літ на якісь забурення в залозах.

Стетиніус передбачує світову безпеку в початках 1945 року

ВАШИНГТОН. — Підсекретар стейту Едвард Р. Стетиніус виявив на пресовій конференції, що плани для безпеки світу, вироблені на конференції в Домбартон Овкс будуть викінчені в початках 1945 р. і вони будуть далеко свободніші, ніж досі видавалося.

У палаті репрезентантів поаявив внесок, щоб конгресменам признати якусь участь у ратифікації в міжнародних договорах подбно, як це переводить сенат. Цей внесок стоїть у звязку з вижиданою ратифікацією постанов у Домбартон Овкс.

ВЕЛЕС НЕГОДУЄ НА РОСІЮ ЗА СТАНОВИЩЕ ДО ІРАНУ

НЮ ЙОРК. — Бувійшій підсекретар стейту Сомнер Велес виголосив по радіо промову, у якій висловив своє негодування на становище Росії до Ірану. Недавня резигнація іранського прем'єра Могамеда Саєда дає притоку до поважної застанови. Він уступив під напором Росії, коли не хотів допустити до опанування іранських джерел нафти Росією — пояснював Велес.

При тій нагоді Велес ширше пригадав на умову, заключену в Тегерані в справі іранської нафти. На півночі має Росія свою сферу впливів, а на півдні до війни мала Англія, а тепер прилучилася ще й Америка, отже Москва не має права вимагати, щоб іранський уряд змінив словини її вимоги, або уступив. В тому криється теж загроза для інтересів Америки.

Засадничо тут заторкнене питання самовизначення народів. Велес стоїть на становищі, що кожному народови треба признати право самовизначення, коли він спосібний собою управляти. Злучені Держави повинні подбати, щоб ця засада була збережена тепер далеко сильніше, ніж коли інакше, якщо вона не має стати лише словною фразою.

ЗАБЕЗПЕКА СВОВОДИ ЯК ЗАБЕЗПЕКА МИРУ.

Сомнер Велес виголосив цю промову на зібранню Академії Політичних Наук. Тут обговорив він конечність скорого покликання до життя міжнародної організації для безпеки миру, однак підкреслив, що така організація мусить бути основана на засаді свободи релігії і свободи збирання інформації для всіх націй світу, а також і на підставі свободи від недостатку.

Він домагався, щоб Америка вела у світі провід в тому, щоб держави зобовязалися зберігати свободу на таких засадах, як оце він пригадав.

Де Гол запрошений до Москви

ПАРИЖ. — Генерал Де Гол, голова французького уряду, поїде незадовго до Москви на свою першу стрічу з прем'єром Сталіном. Урядову заяву про це подав французький уряд по останньому засіданню французького міністерського кабінету. З ним поїде до Москви Жорж Бідо, французький міністер заграничних справ.

Запрошення на відвідини до Москви дістав Де Гол у вівторок, зараз по своїй конференції з британським прем'єром Чорчилем. Зараз потім відбулося засідання французького міністерства кабінету, на котрому рішено прийняти запрошення.

ІДЕН ПРО УМОВИ ТРИВАЛОГО МИРА

ЛОНДОН. — У своїй промові перед клубом Ротарі в Лімннотоні заявив Антоні Іден, британський секретар заграничних справ, що по цій війні може наступити довготривалий мир, якщо чотири великі держави: Америка, Росія, Британія й Франція, не будуть диктувати, а співпрацювати з меншими державами. Іден стоїть власне за таку співпрацю.

ПРОТИ ДОПУЩЕННЯ ФРАНКА НА КОНФЕРЕНЦІЮ

ЛОНДОН. — Ричард Ло, британський міністер держави, заявив, у британським парламенті, що Альянти не дадуть піддуритися спінзеними усними заявами Франка щодо своєї демократичності. Мовляв, Британія знає, що режим Франка не є демократичний, а звязаний з державами Осі. Міністер заявився проти признання Франкови місця при мировому столі.

У звязку з тою заявою міністра британськї газети підчеркують, що газети нібито неутральної Еспанії далі ведуть кампанію за Гітлера. В тому вони інколи закриваються проти-советизмом, а інколи зовсім відкрито хвалятьнацистичний уряд. Еспанське радіо недавно хвалило „дисципліну мовчанки“ в Райху Гітлера та тайну зброю як несподіванку для цілого світу. „Арріба“, орган фалангістів, пише постійно про „погубний вплив“ советського союзу в східній Європі та каже, що противовітська політика Франка є інспірована „щедрим почуттями справедливості супроти всіх держав“.

НАЦІСТИ ОЖИВЛЯЮТЬ СТАРУ КУКЛУ

Уряд Воєнної Інформації подає, що о останніми часами нацисти почали оживляти наново російського генерала Андрія Авдровича Власова. Свого часу вони організували для нього полк, але потім зложили його до магазину, як Власов виступив у Берліні з відчитом, що він ніколи не пограблять окупувати Росії, бо мовляв цього може доконати тільки армія з росіян. Генерал Власов видав уже маніфести до Червоної Армії „закінчити цю злочинну війну“ та звернутися проти „узурпаторів, що поневоляють наш народ“.

ГОТУЮТЬСЯ ДО НАСТУПУ НА ЯПОНСЬКІ ПОЗИЦІИ. — Перед собою маємо американські частини, що збираються атакувати Катамон Гил, на острові Лейте, на Філіппінах. Сильно обсаджений японцями горбок зістав потім здобутий. В тому допомогла наша артилерія, що його довго обстрілювала, заки зачався наступ.

АМЕРИКАНЦІ ВІДБИВАЮТЬ ВОРОЖІ ПРОТИАТАКИ ПІД МЕЦОМ

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦИЙНИХ СИЛ. — Американська Третя Армія відбила сильні німецькі протиатаки, що видно були звернені на задержання дальшого поступу американських військ на твердиню Мец. Не дивлячись на те американці затіснили свій залізний лук довкола Мецу та звузили простір для відступу ворога на 7 миль.

У своїм наступі американці засяли ще три форти: Лянк, Сан Іберт та Жісі.

БРИТАЙЦІ ТЕЖ ПОСТУПАЮТЬ.

На північ і полудне від Третьої Армії альянтських війська теж посунулися поважно вперед. Піхота Бритійської Другої Армії, що посувається на відтинку на полудне від Каналу Нордена, на захід від голандського міста Венло, поступила наперед чотири милі йочароватим тереном, не стрічаючи поважнішого опору з німецького боку.

Поступ Семой Армії здержався дещо на відтинку на полудне від лісу Паруа, але далі на полудні, коло Бакарату, він приспішився.

НАЦИФКУЮТЬ НІМЕЦЬКУ АРМІЮ.

ЛОНДОН. — Новий декрет німецького уряду, з підписом Гайнріха Гімлера, приказує офіцерам і під-офіцерам німецької армії, що є членами нацистичної партії, повести акцію за впоєння воєкам „нацистичної філософії“ та створити в цей спосіб тісніший зв'язок між збройними силами й партією.

Альянтські обсерватори добачують у цьому приказі новий крок для нацифікації німецького війська та для нациплнення армії неуступного духа в війні й партизанці.

Документи цього приказу попали одночасно в руки британців і росіян.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ЗАНЯЛА БАСТІОН БУДАПЕШТУ.

ЛОНДОН. — Червона Армія ще далі затіснила свій лук довкола Будапешту, занявши Язберень, 35 миль на схід від мадярської столиці. Московський комунікат каже, що советськї війська розбили мадярськї й німецькї війська в північно-східній Мадярщині та підійшли на віддалі 9 миль до Мішкольца, великого промислового центра, пятого щодо величини міста Мадярщини.

БЮТЬ НІМЦІВ НА ВСЕМУ БАЛКАНІ.

Московський комунікат подає, що болгарськї війська, котрі оперують на югославській території, наспілку з югославськими військами заняли важний залізничний узол Скопе.

Болгарськї комунікат каже, що болгарськї війська, занявши Скопе, женуть далі за відступаючими німцями.

Румунськї комунікат подає, що німці й мадяри ставлять сильний опір у північно-західній Мадярщині, але румунськї війська, на спілку з советськими, ломлять опір та поширяють свої позиції здовж Тисни.

ВІДТИНАЮТЬ ЯПОНЦЯМ ВІДСТУН НА ЛЕЙТЕ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКОГО ВІЙСЬКА НА ОСТРОВІ ЛЕЙТЕ. — Американськї війська на філіппінським острові Лейте просто перерезали ормокську дорогу, якою японці готовилися відступати перед американськими атаками з двох боків. Американськї війська відтяли ворожі відділи понижче Лимону. На полудневому сході американська кавалерія заняла три горби, між ними гору Мамбан, що має 3,830 стіп висоти. На полудні від Ормоку ворог робив завзяті атаки, але американці їх відбили.

ЯПОНІЯ ПРОГРАЄ ВІЙНУ, — КАЖУТЬ РОСІЯНИ.

МОСКВА. — Полковник Іван Толчанов, старий советський офіцер, заявив тут у публичній лекції, що внаслідок своєї довголітньої політики експансії Японія рішилася на ризиковну війну проти двох потуг: Америки й Британії, та що війна на Пацифіку розвивається для Японії некорисно. Прелегент пригадавав, що Японія давніше атакувала кілька разів советський союз та що Японія давала допомогу Німеччині. Він говорив, що на початку війни, котру Японія почала навіть без виповідження війни, ситуація була корисна для Японії, але тепер ситуація змінилася в японську некористь. На відчиті були приявні й кореспонденти японських часописів.

НОВІ АТАКИ „РОБОТІВ“ НА ОКРУГУ ЛОНДОНУ.

ЛОНДОН. — У середу вночі знову впало на південну Англію, в тому й на Лондон, більше число безпільотних бомб. Деякі з них вибухали в повітрі. Досі відомо, що від них згинуло в Лондоні 15 осіб.

Як доносять з Ціріху в Швайцарії, німці заповідають, що вони незадовго почнуть висилати „V-3“, що мовляв є справжньою тайною зброєю Німеччини. Дотеперішні „роботи“ можуть бити на віддалі 600 миль, а тепер німці думають над такими „роботами“, щоби ними можна бити аж на Злучені Держави.

ШУКАЄТЕ ПРАЦЮ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі“.

“СВОБОДА” (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRYANT 9-0582

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед початком числа, в котрому оголошувач хоче мати своє оголошення.

Table with subscription rates: PEREDPLATA (Prepayment) and SUBSCRIPTION RATES (Subscription rates) for one year, six months, and three months.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: “СВОБОДА”, P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Ще одна версія протигітлерівського заговору.

Лондонське новинарське бюро Рейтера приносить ще одну версію про звітний заговор проти Гітлера з 20. липня цього року, яка теж заслугує на увагу людей, які хочуть розуміти хід біжучих подій.

Ця версія походить від одного чоловіка, що брав участь у заговорах, але останніми часами вступив до армії, до однієї нейтральної країни, де його не може вже досягнути німста нацистів. Цей чоловік однак не хоче подати свого імення, бо, видно ще його рідно або товаришів може ця німста досягнути.

Цей інформатор подає, що в середині цього року були в Німеччині дві групи, зацікавлені в поваленні Гітлера й зробленню миру. Одною з них була невеличка група офіцерів. Другою був цивільний „комітет акції“, що складався зі соціал-демократів, промисловців-людей, представників обох церков, католицької й протестантської, та державні урядовці донацистичних часів.

Каже він далі, що він самий знав, що Вільгельм Лойшнер, бувши соціал-демократичний міністер і провідник промислових уній, був одним з членів цивільного комітету акції. Чи був ним Карл Фрідріх Герделер, бувши посадик міста Лайпцігу, що його нацисти засудили на смерть, йому не відомо. Між офіцерським комітетом і цивільним комітетом був тільки один зв'язок; і той був повисшений по першій сұл.

Цивільний комітет існував від початку 1943 року. Він найменував різні особи, що добре знали місцеві відносини й мали загальне поважання, аби вони перебрали владу на випадок удачі замаху в даному повіті. Комітет найменував теж людей, які мали помагати першим, виробляти плани й виконувати різні адміністративні функції в певній окрузі через левий час. Цих осіб про це ще не повідомлено, хоча рекорд кожного розсліджено докладно.

Від 1944 року комітет прийшов до переконання, що проти-нацистичні й противоєнні настрої між народом дозріли вже на стільки, що вони могли піддержати мирний уряд. Офіцерська група наставала на те, що для успіху руху колючо треба смерті Гітлера. Вони поясняли цивільному комітету, що подаваюча більшість армії, в тому числі й

генералів, була би готова перейти на їх бік та почати якусь акцію проти зненавидженої нацистської тайної поліції, але вона вперед мусить бути звільнена від вірності Гітлерови. Для цього треба акції якогось нового, рішучого чоловіка.

З того, що сталося, є нині ясним, що Гітлерови вдалося всунути одного з своїх людей в офіцерську групу та що він знав про існування цивільного комітету, хоча він не знав, хто саме до нього належав.

Коли нарешті зроблено замисел на життя Гітлера в головній квартирі Гітлера, там замість Гітлера підставлено його двійника, Бергера. Нікого про це не остерегли, і як Бергер згинув, граф фон Штауфенберг доніс офіцерській групі, зовсім у добрій вірі, що йому вдалося вбити Гітлера.

З того цивільний комітет зробив висновок, що Гітлер навмисно ждав на справжній замах, аби політична опозиція виступила явно наверх. Однак в цьому дещо негача похитнулася, бо він вхопився за скоро арештувати офіцерів.

Пізніше показалося, що Гітлер мав добру причину допустити до замаху на Гітлера. Під ударом небезпеки Гітлерови вдалося добути від перстрашеного Гітлера просто необмежену владу. Дуже можливо, що власне як Гітлер зрозумів, що всю владу від нього забрав Гітлер, то це сталося причиною остаточного заломання Гітлера.

Таке пояснення пам'ятних липневих подій дає німецький втікач. Це пояснення держить ся купи щодо подробиць і не має в собі ніяких суперечностей. Воно вказувало, що Гітлер те може живе, — він жив принаймні зараз до липневих замаху, — хоча справжню владу в Німеччині має нині вже не Гітлер, а „вішателі“ Гітлер. Це поясняло би теж, чому останню промову виголосив не Гітлер, а Гітлер, та чому Гітлер являється нині головним провідником нацистів, за вимком хіба титулу фірера, котрий усе ще носить Гітлер.

Звісно, що останнє висноєння йде проти думок про смерть Гітлера, до якої від якогось часу схилилося широз більше обсерваторів. Однак, нове пояснення признає політичну смерть Гітлера, що для людини, політично так амбітної, як Гітлер, є з фізичною смертю майже однозначне. Як Гітлер з свого становища скоро не добудеться, то можна скоро ждати його дійсної смерті.

Зв'язок з вищим начальством не маємо і де воно обертається — не знаємо. Про неуспіх не думайте. Так і так фронт відступає.

Обстріл між тим змагався. Пара стрілець попало в розташування спієних сотень, дальші падали на сугіркі перред лобжиною. Паволоцький закликав до телефону Алібекова. Його і обіч лежачого Немирича признав своїми заступниками в командуванні чернигівським полком. Віддав трубку телефоністови й знов прилав до далековида. Знов у віддалі показався червоні лавою гонвед-гусарів. Сунули лавою, впевнено. За малярською лавою виткнулися їздиці у чорних спієчистих касках з мідними блискучими орлами: одна довга лавою, за нею друга. З таким ворогом Паволоцькому це не доводилось зустрічатися.

Завелика відповідальність звалюється на мене, ваше сіятельство. Старатимуся зробити все, що в моїх силах. Тільки прошу не судити гостро за неуспіх.

— У випадку неуспіху відповідальність падає на мене і на генерала Хельчицького. Оба ми тимчасові команданти, зв'язок з вищим начальством не маємо і де воно обертається — не знаємо. Про неуспіх не думайте. Так і так фронт відступає.

Обстріл між тим змагався. Пара стрілець попало в розташування спієних сотень, дальші падали на сугіркі перред лобжиною. Паволоцький закликав до телефону Алібекова. Його і обіч лежачого Немирича признав своїми заступниками в командуванні чернигівським полком. Віддав трубку телефоністови й знов прилав до далековида. Знов у віддалі показався червоні лавою гонвед-гусарів. Сунули лавою, впевнено. За малярською лавою виткнулися їздиці у чорних спієчистих касках з мідними блискучими орлами: одна довга лавою, за нею друга. З таким ворогом Паволоцькому це не доводилось зустрічатися.

Завелика відповідальність звалюється на мене, ваше сіятельство. Старатимуся зробити все, що в моїх силах. Тільки прошу не судити гостро за неуспіх.

— У випадку неуспіху відповідальність падає на мене і на генерала Хельчицького. Оба ми тимчасові команданти, зв'язок з вищим начальством не маємо і де воно обертається — не знаємо. Про неуспіх не думайте. Так і так фронт відступає.

Проф. Микола Чубатий.

Китайська криза

Останніми часами присвячено багато уваги збоку політичних кол Америки та інших альянтських країн випадкам у Китаю. Начальний вождь американських збройних сил у східній Азії, ген. Стівелс, був

приневолений зрезигнувати зі своєї позиції на домагання китайського генералісімуса Чян-Кай-Шека. За уступленням ген. Стівела пішла теж резиґнація американського посла до Китаю Госа. А саме це уступлення відбулося серед надзвичайно драматичних обставин, яких рубець нам тільки відкритий. Початкове донесення до преси обі цезурі — американська та китайська — сильно обкроміли. Це, що пізніше появилось, свідчить тільки, що на терені Китаю прийшло до гострої кризи поміж поглядом Америки та уряду Чян-Кай-Шека на ведення війни з Японією.

В цілій цій кризі видна здалека тінь большевизму, який діє на терені Китаю через китайських комуністів, що наділі вважають себе за незалежну державу в державі.

Поміж виявленими закидами під адресою китайського національного уряду були також закиди реакційности та браку охоти найти порозуміння з китайськими комуністами. Тих останніх комуністична чи комуністична частина американської преси стали представляти як поступових, китайських патріотів, тощо. Річ природна, що маємо тут вже до діла зі знаною тактикою цієї частини американської преси, яка далеко відходить від інтенції американського уряду.

Для американського уряду головна річ сконцентрувати всі сили для вигнання японців проти Японії в найкоротшім часі та з як найменшими людськими жертвами. Знов для американських комуністів важке, щоб серед тої прикрої кризи ловити рибу в мушній воді та помогти при помочи неосвідомленій американській публиці опінії зробити це. Чян-Кай-Шека другого Михайловича або новий лондонський польський уряд та помогти виплисти на поверхню якогось китайському Тітові. Вони раді, щоб скомунизувати Китай, що країну, що вже понад трицять літ, від часів поступової реформи д-ра Сун-Янт-Сена в конвульсіях соціальних та культурних противорічностей перероджується з давньої заскорузлої китайської монархії у народно-республіку: Китай. Саме цей історичний напрям переродження китайської нації репрезентує

Чян-Кай-Шек та його талановита дружина. Цей напрям переродження китайського народу, в лист заскорузлого народу, в поступову націю, репрезентує парламент нації Куомітанг.

Річ природна, що відродження та зєднання Китаю у модерну націю найбільше небажане сусідам Китаю, з яких один і другий бажав би захопити якнайбільше китайської території та якнайбільше економічних користей з цієї країни, саме це величюю та людяністю майже дорівнює цілій Європі. Відродження Китаю небажане Союзській, а й кожній Росії. Відродження понад 450-мільйонної нації з пребагатими, невикористаними ще природними багатствами є в силі згорювати дорогу Росії до Пацифіку, а Японії територіальний та економічний наступ на азійській Континент. Це була причина, що Японія сім літ тому (1937) пішла прямо війною на Китай, а Советська Росія загорнула собі дві китайські провінції, так звану зовнішню Монголію та східний Туркестан, в яких повстали комуністичні локальні уряди, що більше слухають Москви ніж Чункінгу, себто китайського національного уряду.

Поміж Советською Росією та Японією була наділі в цім напрямі тиха співпраця з цілю поділитися китайською добу. Росія вважала окупацію Манджурії Японією, себто окупацію провінції, в якій колись живо була заінтересована царська Росія, природним винагородженням за усадовлення російських впливів в зовнішній Монголії та східнім Туркестані. Советський уряд навіть формально Манджурію признав немов сферою японських впливів, коли майже за півдармо відступив Японії на власність так звану манджурську залізницю, власність Росії на китайській колієй території.

Цю політику тихої співпраці з Японією на території Китаю Росія зберегла донині. І донині є скрупулятне перестерігання нейтральности Советської супроти Японії, з якою Америка та Англія у безпощадній війні. Не зважаючи на те, що Сталін зарахував Японію до агресорів, Советська Росія не піде війною проти Японії, як це в Америці говорять комуніфілі. Не є ціллю Росії скріпляти національний уряд Чян-Кай-Шека та помогти Китаєви відродитись у самостійну силу на сході Азії, чого бажав Америка. Навпаки цілю Росії є тримати Китай якнайдовше в хаосі та серед то-

го хаосу осадовлюватися, на спілку з Японією, в Китаю, Тільки під одною умовиною Советська Росія пішла б з Америкою проти Японії, а саме тоді, колиб цій Китай став комуністичним, себто колиб китайські квіслінги прийшли до влади, а національний уряд Чян-Кай-Шека зіпхнуди до ролі азійського Михайловича.

Китайські комуністи. Використовуючи слабкість та внутрішню дезорганізацію Китаю большевики перенесли доволі вчасно на терен самого Китаю комуністичну агітацію, що довела до утворення окремої комуністичної армії, яка опанувала частину Китаю близько советської Монголії та стала наділі територією незалежною від національного центрального уряду. Китайські комуністи брали матеріальну поміч та всяке політичне натхнення з Москви, і нині беруть, тому стали наділі звичайними квіслінгами у відношенню до національного китайського уряду Куомітангу.

Тактика китайських комуністів в Китаю незвичайно подібна до тактики американських комуністів. Як довго Росія не була у війні з Німеччиною, тоді вони відносилися пасивно до наїзду японського ворога на їх батьківщину. Весь тягар війни з Японією спочивав на плечах Куомітангу. Вони боролися тільки тоді, коли на їх територію наступали японці, що було дуже рідко, бо Японія зовсім не мала інтересу нищити того рака, що підгризав внутрішню силу та єдність китайського народу та помогти противникови скріпитися.

Ситуація змінилася тільки дещо, коли Росія найшлася в смертельній небезпеці бути розгромленою Гітлером. Тоді Росія потребувала на сході спокою збоку Японії, а зі заходу американського Ленд-Лізу, тому й китайські комуністи достосувалися до змієного політичного аґресива та пішли на деяку співпрацю з Чян-Кай-Шеком та з національним урядом. Вони активно приступили до війни проти Японії, але і тоді пильно зберігаючи власну армію та самостійність своєї, комуністами опанованої території.

Можна собі представити вартість такої китайської армії та такої китайської провінції у війні з Японією, на якій національний уряд не мав нічого до говорення.

Поміч китайських комуністів була рівна зєрови, бо національний уряд мусів і нині мусить постійно тримати армію на поготовлі, яка хоронивала Китай перед несподіванками тако збоку своїх комуністів. Що істнування комуністичної армії в Китаю наділі більше ослаблює китайські сили у війні проти Японії, ніж варта ця поміч скомунизованої провінції, нема найменшого сумніву. Колиб Совети мали добру волю дійсно помогти Америці у війні з Японією, то повинні дати вказівку китайським комуністам розв'язатися, а підпорядкуватися національному уряду Куомітангу та зєднати всі національні сили проти Японії. Того Совети не хотять зробити; навпаки вони бажалиб комуністів поставити у провіді, або зробити якийсь такий компроміс в Китаю, як зробили це на балканських півострові з Тітом або Осубкою Моравским та з його люблінським комітетом національного визволення в Польщі, себто скомунизувати Китай та піддати вже цілий Китай під російські, себто советські впливи.

Хіба так давно їх прабатьки, печеніги й половці, жерли сиреле пахло? — Недавно. Читав я якось, що в Будапешті помер останній з половецьких ханів, який ще вмів по половецьки. Здається наприкінці XVII-го століття.

— Отож бачите! Не диво, що село запалили. Печеню печуть по половецьки, чи може по печеніжськи. Побачите, що на вечір будуть в селі.

— То ще на двоє бабуня ворожила, чи будуть вони тут! Чогож ті собачі діти стали? Розглядаються, наче новий гість на весіллі — Паволоцький з пересердя замінив „гостя“ міцнішим висловом. — А ну, — крикнув телефоністови, — передай Холмському, хай кропне по ниж чергу-другу, а то розліналися. Одну по лавою, другу по перелісках.

Через хвилину стрільня свистала понад головами. Лави на оболоні змішалися. З перелісків вискочило ще більше їздиців.

(Дальше буде).

КУПИТЕ ВОЄННІ БОНДИ!

Advertisement for a book titled "В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛА" (In the Claws of the Two-Headed Eagle) by O.L. Lugoviy. It is a story from the time of the Great War, published in two parts. The first part is titled "Огонь і Кров" (Fire and Blood). The text describes a military operation involving a two-headed eagle emblem.

полковникови Серебрянчуків, або й Кулініну. Стенбек відповідав: — Оба десь змилися. Похворіли, чи який чорт. Іх нині я не бачив і просидати їх розшукувати не думаю. Іх обов'язок зголошуватися у мене. Як тільки знайдуться — видам розпорядок про їх відчислення. Генерал Хельчицький і я вважаємо, що з завданням ви справитесь, виконаєте все, що можливе буде. Ви тимчасово командуєте бригадою в боевій лінії і нижинським полком диспонуєте цілим. Відповідний наказ підполковникови Дарганови посліаю.

Виділені сотні підпорядкував Паволоцькому. Артилерійському дивізію уланської бригади наказано стати на резервовій позиції під Олешією — випозичити сотку стрільців дивізію Холмського. Сили Паволоцького рівнялися таким чином кінній бригаді. Натякнув начальникови дивізію, що він можливо не здолає опанувати в бою так значну формацию. Прохав доручити команду більш досвідним —

Advertisement for the Ukrainian American Relief Committee. It asks for donations to help Ukrainian soldiers and their families. The address is 847 N. Franklin Street, Philadelphia, PA. It includes the text "В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС 'СВОБОДА'" (In every Ukrainian home there should be a copy of the magazine 'Svoboda').

З Офісу Военних Інформацій у Вашингтоні

Дешо про ціни прожитку.

Бесідник: Кажуть люди, що в Америці гроші балакають. Коли це правда, то значить, що доларя такі самі як і люди, між котрими є злі і добрі. Возьмім, наприклад, цей долар, що тут його бачим. Це дуже небезпечний долар. Небезпечний тому, що він аж проситься, щоби його десь пропустити. Хоча, щоби за нього купити щось таке, чого вам не треба.

Кожний такий долар є небезпечний. Як ми його непотрібно пропустимо, то значить, що ми робимо місце для інфляції, якої в дійсності ніхто з нас не хоче, бо тоді ціни прожитку такби пішли вгору, що не мажнab нічого докупитися.

Найліпше робити так, що коли гроші просяться, щоби їх непотрібно пропустити, то ви купуйте за них военні бонди і стемпси... А як купуете такі річі, яких вам конче треба, то не платіть за них більше як приписує закон. При купні завше віддавайте торговцеві свої пайкові значки. Старайтесь, щоби ціни прожитку були низькі.

„Ві-Мейл“.

Бесідник: (Легким, приємним голосом, вомалу): Чи ви маєте в хаті електричне світло? Чи ви заставляєтеся над тим, як би то виглядало, коли б ви мусили тепер світити каганцем?... Я пригадую, як то колись було дома. Було накурить, що світа в хаті не було видно. А як було треба змінити гніт, то карасина цілу хату засмерділа... Тепер все те належить до історії. Наука поступає вперед і нам краще живеться. Возьміть, наприклад, „Ві-Мейл“. Нех знаменита річ... Вони редукують лист до ведичних поштової марки, і замість везти його за море на кораблі, везуть літаком. На фронті роблять відбитку і до ручують. В цей спосіб щадиться місце на кораблі і час, бо висланий через „Ві-Мейл“ лист доходить шкоро. Тепер всі вживають „В-Мейл“. А як ви? Посилайте всі листи за море через „Ві-Мейл“.

Жінки, вписуйтеся до військової фльоти.

Бесідник: Серед американського народу тепер запанував оптимістичний настрій. Війна йде добре і всі думають, що вона скоро скінчиться. Але наділі так не є. Наприклад, военна фльота ще потребує жінок до праці. І то до дуже важної праці. Як вам минуло двайцять років, а не перейшов ще тридцять років, то ви можете вписатися до військової фльоти. Нині є велика честь бути „вейвсою“. Перед нею є велика кар'єра. Вона має нагоду подорожувати, робити нові знакомства і все ходить гарно вбрана. Платня також незла. Зпочатку дають 141 доларів і 50 центів, включаючи харч і помешкання. До того „вейвса“ дістає опуст на білети до театру і може тано подорожувати. Медична і дентистична обслу- га даром. Вписавшись до воєнної фльоти, ви відчуваєте, що безпосередно помагаєте своїй батьківщині виграти війну. Зайдіть сьогодні до найближчого рекрутаційного бюро воєнної фльоти і запишіться. А коли такого нема, то напишіть до Вашингтону по безплатну брошуру „Ди Сторі оф Ю ін Нейві Блю“. Адресуйте так: ВЕРІВС, Вашингтон

25, Д. К. Чи можете зробити це ще нині?

Нові постанови про вживання авт.

Бесідник: Шановні Слухачі. Коли ви їдете авто до праці, то я маю для вас дуже цікаві інформації. Іменню, ви повинні негайно пристати до „пулу“ і вживати свого по черзі з другими членами такої спілки. Ви знаєте, що тепер в Америці автів не виробляють і їх меншає з кожним днем. Для того тепер треба авто так шанувати, як око в голові. Крім того в Америці вже нестаче газоліну, бо все йде для нашої воєнної машини, а цивільні мусять обходитися як хто може. Опон, та кож нема. Сьогодні власник авта повинен ходити коло нього, як коло збитого яйця. Для того власне, щоби шанувати авто, щадити газоліну й опони, то вам треба пристати до „пулу“ і вживати авта по черзі з другими, один тиждень, скажім, ваше, а другий вашого товариша, чи знакомого, або сусіда. Про це вже є нова постанова. Коли чоловік, що їздить авто до праці, хоче дістати газоліну, то маючи „В“ і „С“ пайкову картку, а не належить до „пулу“, то замість дістати газоліну на три місяці, дістає тільки на один місяць. Хто хоче дістати звичайну тримісячну пайку, то мусить доказати, що він належить до „пулу“. А коли не належить, то мусить доказати, чому саме він не може належати. Отже, приставайте, панове, до „пулу“.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На Листопадовім Святі в Шікаго (Норт Сайд) зібрано на працю Українського Конгресового Комітету в Америці \$222.71.

Зложили по: \$25: Дім Відділів У. Н. С.; по \$15: Оці Васильяни, Ст. Брудний і родина; по \$10: адв. Р. Сму; по \$5: о. Форостій (парох української прав. церкви), М. Белегай, Т. Шпікула, Ст. Куропас, Д. Семенюк, п-ні Зофія Сму, Осип Забитко, Д. Дякун, п-ні К. Гульчій; по \$3: п-ні Сидорик; по \$2: П. Костирка, І. Барабаш (Т. Подола, І. Пініло, Г. Сєнів, М. Гутман, Ст. Дутчак, В. Любас, Д. Гутман, М. Горний, М. Баран, Гр. Матвій, М. Волковенький, п-ні А. Стронська, М. Мотлюк, М. Попіль, Н. Николишин, М. Микитин; по \$1: Т. Кривовяз, Г. Дзявроник, І. Сливка, Ф. Опиханий, І. Пишний, А. Маник, П. Лучків, п-ні М. Семків, М. Ломек, п-ні Левтюх, В. Горинь, п-ні В. Березовська, п-ні Савчин, С. Ганович, М. Стрижак, П. Іванків, Т. Камінський, п-ні А. Олександрів, п-на В. Ірха; Д. Іванків, М. Гудз, Гр. Бобик, В. Пилипів, п-ні Плетяк, В. Лучків, Гр. Ничай, М. Подоляк, Т. Джуган, К. Гавлічинський, Д. Куньо, І. Шкраба, М. Сєнь, Р. Вайда, М. Семків, І. Рїбий, В. Лояк, Гр. Дацьків, С. Тимець, І. Бойко, п-ні Дмитрів, О. Кукла, п-ні Кукла, п-ні Зофія Семків, п-ні М. Кульчицька, п-ні З. Білінська, п-ні Ю. Козаченко, М. Гут, п-ні А. Штїм, І. Білецький, п-ні А. Отинчук, П. Бахурський, Т. Ковальчук, п-ні Е. Вальц, Л. Мариняк, п-ні П. Сірант, п-ні А. Сяч.

Всіх жертв є: \$205.00, дрібні жертви \$2.61, з пушок за від-

Лемківщина перед сто роками

IX. Вдношення до громадського життя.

У життя громади беруть участь тільки гади. Коли зберуться, радять лише над справами, спільними цілій громаді. Іде про вирішення, як одну або другу орудку залагодити, як виповнити громадську повинність, як принести хосен для цілої громади, як і коли складати податок, як перевести складку на громадські потреби або як спільний тягар розложити на поодиноких господарів. На нарадах має бути привним кожний господар і на такі зібрання скликають його десятники.

Інакше виглядає так званий громадський суд. Він збирається тоді, коли хто внесе яку жалобу проти кого. В таким випадку не всякий обовязаний „іти до громади“, однак, як хто хоче, має вільний вступ. Як судді виступають: їйт, підїйт, і присяжний, а поліцей виступає як прокуратор. Громадський суд це перша інстанція, до якої селянин удається за справедливістю, а шойно, як не вдоволений такою справедливістю, він удається до повітового суду. Але це буває рідко, бо громадські судді і присутні громадяни вирішують по своїм переданням і звичаям справу так, що обі розеднані сторони присуд приймають. Коли часом котра сторона надто опирається проти рішення громадського суду, тоді присутні громадяни її переконують, що інакше справи не можна було вирішити. Голвно слово старих газдів має значіння на сварливих людей і вони їх голосови піддаються. Старі наводять багато прикладів з минулих присудів чи то у своїому селі чи в чужому і приходять до висновку: „От волите і ви погодитися, як по судах волочитися“ і тоді посварені не мають ради. А звісна річ, що по громадах бувають старезні люди, які хоч і не займають ніякого

знаки при дверях \$12.10, не записано чия жертва \$3.00. Разом \$222.71.

Цю суму переслано до Українського Конгресового Комітету. Хто з жертводатців не записаний, або чие ім'я неправильно записане, нехай повідомить Дирекцію Дому. М. Баран.

громадського уряду, то своїм досвідом мають вплив на громадські справи.

На громадськїм зібранні їйт починає промову словами: „Панове громадо!“, а потім представляє справу і переповідає її зміст. Далше подає причини, чому щось зайшло і прокладає все те під загальні наради. Члени громади передумують над пропозиціями, дискутують по своїому, і висловлюють прилюдно свої сумніви. Знатніші люди встають і виголошують промови до цілої громади. Промови зправила виголошують тоді, коли спір ведуть між собою дві громади. Хто збоку прислухується таким нарадам, мусить подивляти, як неосвічені люди можуть так розумно розбирати справи.

Цікаве, що громадські наради відбуваються завжди в коршмі, хоч як це жалюгідне. Бо то звичайно справа ведеться при горівці, а тоді й інші прияви без неї обійтися не можуть. А буває ще й таке, що як хто на суді справу програє, а то заплатити напиток своему противникови. Це називається „напити на кого“. А як справа нераз тягнеться цілу ніч, то такий суд коштовний про ношу.

Цікаве, що громадські наради відбуваються завжди в коршмі, хоч як це жалюгідне. Бо то звичайно справа ведеться при горівці, а тоді й інші прияви без неї обійтися не можуть. А буває ще й таке, що як хто на суді справу програє, а то заплатити напиток своему противникови. Це називається „напити на кого“. А як справа нераз тягнеться цілу ніч, то такий суд коштовний про ношу.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Т. Р., Вудсайл, Л. Ай. — Ми порівнували рукопис з друкованим і найшли, що це друкарська помилка. Нема страху перед баламутством, бо це загально знана справа. Дякуємо за заввагу.

СПОДІВАЮТЬСЯ НАРЕШТІ ВІДКРИТИ БУРМАЙСЬКИЙ ШЛЯХ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІЯНТСЬКИХ ВІПСЬК У ПІВНІЧНІЙ БУРМІ. — Китайські війська, що продираються крізь північну Бурму, обійшли японську фортецю Бгамо й сподіваються вже в найближчій часі відкрити бурмайський шлях для довозу воєнних матеріалів до Китаю.

Тайна зброя.

Нічю приходять злодій до мешкання. Припадково розбудилася жінка й каже чоловікові, щоб пішов і настрашив злодія. „Алеж я не маю револьвера“ — відповідає чоловік. „Іди ти сама і подглянь на нього своїми очима!“

для цілої громади. Але зате такий присуд вважають за „народний присуд“. (В дальшій частині буде про ношу).

Минуло літо, приходить зима

ЧАС КУПУВАТИ ЗИМОВІ ФУТРА ДЛЯ МАМИ, БАБУНІ, ДОЧКИ ЧИ СЕСТЕРІ у М. ТУРАНСЬКОГО.

- Купувати футра не легка річ. Ви хочете, щоб футро вам пасувало, щоб було тепле, витривале, щоб гарно виглядало, і щоб багато не коштувало.
- Всі ці прикмети знайдете в футрах вироблених у Михайла Туранського, де понад чверть століття жінки купують футра з ДОВІРЯМ!

Persian Lamb
Muskrat
Hudson Seal
Skunk
Silver Fox
Sheared Beaver
Squirrel
Raccoon

MICHAEL TURANSKY
350 Seventh Ave., New York City
Between 29 & 30 Sts. 16th Floor. L.Ackawanna 4-0973

ГОДИНИ:—Отворено щодня до 6. години ввечір.
—в четвер до 8. години ввечір
—в суботу до 5. години пополудні

АСТОРИЯ, Л. АЙ.
ОРГАНІЗАЦІЙНІ Й МІСЯЧНІ ЗБОРИ
БР. СВ. О. НИКОЛАЯ, ВІД 5 У. Н. СОЮЗУ
— відбудуться —
В НЕДІЛЮ, 19. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 19, 1944)
а не 18., як було проголошено
в годині 7:30 ввечір
В ГАЛІ УКР. ДЕМ. ГОРОЖ. КЛЮБУ, 31-14 — 30 ЕВЕ.
Просимо всіх своїх місцевих і позамісцевих членів і членів прийти на наше згадані збори, бо маємо важні справи до вирішення. На зборах буде організатор У. Н. Союзу, А. Маліничук. Кожний член повинен постаратися вписати нового члена. Наш відділ має організувати 30 нових членів у цій ювілейній році. Кожний довгочасний член повинен вирізнити свій довг.
М. Ливницький, предс.; Гр. Василів, кас.; П. Баринч, секр.

УВАГА! — НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ!
СТАР. ЛІНІЯМ УКР. ПРЕСВИТЕРСЬКОЇ ЦЕРКВИ
— відбудеться —
ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
В НЕДІЛЮ, 19. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 19, 1944)
В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ, 49 БІКОН СТРІТ.
Початок у годині 7:30 ввечір.
В програму святочного концерту входять: хоріві пісні під проводом п. Ю. Кириченка, музики, соля і декламація. Реферат виголошить пастор Лука Стандрет. — Запрошуємо громадянство до численної участі
Церковний Заряд.

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЮАРКУ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
КАМПАНІЯ ЗАКУПІНА ВОЄННИХ БОНДІВ
ШЕСТОЇ ПОЗИЧКИ
зачинається 20-го листопаду 1944 р.
отже купуйте тепер
UNITED STATES WAR SAVINGS BONDS
(Воєнні шадничі бонди)
В КАНЦЕЛЯРІІ
АМЕР. УКР. БУДІВЕЛЬНОГО І ПОЗИЧКОВОГО ТОВАРИСТВА
37 MORTON ST., NEWARK, N. J.
ПРОДАЄМО БОНДИ:
КОЖНОЇ П'ЯТНИЦІ ВВЕЧІР ВІД 7. ДО 9. ГОДИНИ
І КОЖНОЇ НЕДІЛІ ВІД 12. ДО 1:30.
Купуйте Бонди Кожного Тижня в своїй інституції.
По дальшій інформації вдавайтесь до урядників і директорів Товариства.
В. Хома, предс.; М. Басараб, заст. предс.
О. Лисак, кас.; Петро Цап, секретар.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА КУПУЙТЕ ВОЄННІ БОНДИ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ
— I —
БАЛЬ
— дає —
З'єднаний Український Музичний Кружок з Нью Йорку
ВІСТУПАЄ
п. Стефан Попіль Олескевич
український артист-віртуоз скрипак.
п-на ОЛЬГА ДМИТРІВ при піані
у WEBSTER HALL.
119 E. 11TH ST. NEW YORK, N. Y.
Nov. 23, 1944
(THANKSGIVING DAY)
в годині 6 Р. М. Вступ \$1.20 (tax Incl.)
На Баль 8 Р. М. " 90 (tax Incl.)
Орхестра ІОСИФА СІГУРА

EVERYBODY BUY IN WAR BONDS

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
Українське Національне Запомогове Т-во
„ДНІСТЕР“
ВІДДІЛ 361 У. Н. СОЮЗУ В НЮ ЙОРКУ
урядкує
ВЕЛИЧАВИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ
в суботу, 18. листопаду (Nov. 18. 1944)
В АВДИТОРІІ ШКОЛИ СВ. ЮРА, 217-219 Е. 6 ВУЛ., В НЮ ЙОРКУ.
Початок у годині 7-мій ввечером. — Вступ 65 центів включно з федеральним тексом.
Товариство „Дністер“ знає зі своєї гостинності і Балевий Комітет постарается, що орхестра П. Сігура розвеселить всіх. Приходіть самі, кличте знайомих, а всі разом гарно забавимось.
Для наших жовніврів вступ вільний.
Товариство „Дністер“ широ приймає і вітає всіх.
Комітет Товариства.

РІК ЮВІЛЕЙНОЇ КАМПАНІЇ ЗА ПРИЄДНУВАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ З ПРИВОДУ 50-ЛІТТЯ У. Н. СОЮЗУ ЗАКІНЧИТЬСЯ З ДНЕМ 30-ГО ГРУДНЯ 1944. Р. ТИМСАМИМ ОСТАЄТЬСЯ ВЖЕ ТІЛЬКИ **46** ДНІВ ДО ЗАКІНЧЕННЯ ЦЕЙ КАМПАНІЇ. ЧИ ВАШ ВІДДІЛ СПОВНИВ УЖЕ СВОЙ ОБОВ'ЯЗОК СУПРОТИ БАТЬКА-СОЮЗУ В ЦЬОМУ РОЦІ ЙОГО ЗОЛОТОГО ЮВІЛЕЮ? ЧИ **46** ДНІВ ПРИДБАВ УЖЕ ВАШ ВІДДІЛ ДЛЯ СОЮЗУ ПРИНАЙМНІ ТЕ ЧИСЛО ЧЛЕНІВ, ЯКЕ БУЛО ВАМ ПРИЗНАЧЕНЕ? ЯКЩО НІ, ТОДІ СПОВНИТЬ ЦЕЙ ОБОВ'ЯЗОК ШЕ ДО КІНЦЯ РОКУ! ДІСТАНЬТЕ ПРИЗНАЧЕНЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ ОБОВ'ЯЗКОВО, КОНЕЧНО! НЕ ДОПУСТИТЬ ДО ТОГО, ЩОБ У СПИСІ ЮВІЛЕЙНИХ СОЮЗОВИХ ПРАЦІВНИКІВ БРАКУВАЛО ВАШОГО ВІДДІЛУ!

ДРІБНІ ОГолошення—WANT ADS

Classified Department—BERgen 4-0237—BRyant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Суть робітників обов'язана мати дозвіл, що вони є до розпорядності. При переїзді до менше суцільних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнайтєд Стєйтс Емплоїмент Сервіс“. „Критичні“ робітники потребують теж обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої військової роботи мусять мати доказ звільнення.

FEDERAL

TELEPHONE & RADIO CORP.

591 BROAD ST., NEWARK, N. J.

JOHN WANAMAKER

мє роботи для

CHECKERS

Голоситись Personnel Office, 12th St. 9th ST. & BROADWAY, N. Y.

УРИВОК З ДЕННИКА УПРАВІТЕЛІВ ВІЙСЬКОВОЇ КАНТИНИ В ЛОНДОНІ

Середа, 2. серпня. — Мені здається, що я поверну скоро до кантини. І мені робиться якось сумно, що на будуче я буду мусяти переводити свій вільний час у чужому краю, далеко від моїх знайомих. Мені лишається лише одна розрада, а то думка, що можливо я буду мати щастя бути десь близько президента нашого клубу п. Панчука. Я довгий час буду пам'ятати ті приємні вечори, що я їх перевела разом з дівчатами й хлопцями в клубі. Той час проминув як мала хвилина. На відході бажано всього найкращого для клубу і його членів. — Неллі Парк.

Четвер, 3. серпня. — Цього вечора досить спокійно в кантині. Антон (Гаджоса) відіхав, Тед (Карасевич) десь вийшов, лише Анна Чернявська і я остали. Анна була занята цілий вечір, прятанням, то що. Караль Пазюк повернувся був на час і цілий час відлисував листи. Він не сподівався вернути, однак ми надіємось, що він ще поверне перед відходом до Франції. Минулого тижня я відвідала пару хлопців у шпиталі. Купченко сподіється у скорому часі устатити й відвідати нашу домівку. Та я мушу йти, бо треба бути у своїй квартирі перед одианцєю. Коби завтра хто загостив до нас. Я отримала лист від Стефана Калина. Писав, що в короткім часі заїде сюди. — Оленка Козницька.

П'ятниця, 4. серпня. — це мої перші довші відвідини в домі, маю відпустку на 72 години. Воно незвичайно приємно тут прийти й чути як дома. В короткому часі прийшла Анна Чернявська і Тед Карасевич й ми разом мали дуже смачну вечеру. По вечері я на час вийшла на місто, а коли вернула, застала Оленку Козницьку, яка приготувала чай, Анна Чернявська мила підлога, а Тед замітав та чистив кімнату. Цілий вечір було чути сирени й падаючі бомби — богс. — Анна Храплива.

Неділя, 13. серпня. — Вчєра я перший раз прибув до Лондону й перший раз відвідав українську військову кантину.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

JOHN WANAMAKER

мє роботи для

MARKERS

Голоситись Personnel Office, 12th St. 9th ST. & BROADWAY, N. Y.

ХЛОПЦІВ до ставлення стовій у круголій

Досвід не потрібний. Можуть зробити до \$75 тижнево. Downtown Bowling, 23 Park Row Capital Health Center, 1680 Broadway Radio City Bowling, 1267 6th Av. N.Y.

ПРИКРАВАЖА і помічка до засовання — кравці мужських убрань до міра, John Poole Ltd, 400 Madison Ave., N. Y.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

ЖІНОК ДО ЧИЩЕННЯ, офісові будинки, короткі години, вакації, \$22 тижнево, овертайм як хочете, добрі умови. Голоситись: Superintendent, 1501 Broadway, N. Y. (nr. 43)

ЖІНОК Часова, або постійна робота КУХОННА ПРАЦЯ Добра платня

Голос. Miss Szaloz, Dickens 6-9000. BETH EL HOSPITAL, Rockaway Parkway & Ave "A" Brooklyn

ди, яких я тут здибав, незвичайно ввічливі. Вони повні життя й енергії. І також, повільно собі сказати, вони скучають за тим днем, коли то вони зможуть вернути домі з душевним вдоволенням, що вони свою задачу сповнили як слід. Най Бог благословить тих, які з а п о ч а т кували організацію цього клубу. В початках це була лише мрія, лише сон. А показалося, що це не був сон, а ідеал, який члени СУКВ реалізували й покликали до життя. Най Бог благословить ваших рідних і приятелів в Канаді, які своїми жертвами помагають вам. Історія колись розкаже, як багато до виграння цієї війни причинилися наші молоді люди в уніформах. Праця й заслуги Українського Військового Клубу в Лондоні будуть мати запевнене місце у війсьній історії нашого краю. І я певний, що ми всі будемо горді з цього. Капт. С. В. Савчук, капелян.

Вівторок, 15. серпня. — Нині я перший прибув до кантини. До дверей я прийшов на кулях і щось ніби мені стало в горлі. Мене стрінула „Мама“ (Пані Павсей), поцілувала мене, зі сльозами в очах. Признаюся, що я був зворушений. Не можу висказати як мені приємно бути тут знов. Бачу, що вже докінчуєте другу книжку від коли я лишив. Я щиро дякую дівчатам і хлопцям, які відвідували мене й інших нещасливців у шпиталі. Я і всі інші дякуємо Оленці, Анні, Спікулякови і Іванови і всім, які приходили й приносили нам чокюляду й папіроси, а головню добру волю. Я ніколи не сподівався, що мене хтось знайде у шпиталі, бо в Англії ніхто не знав, коли я приїхав з Франції. Як Оленка довідалася й віднайшла мене, я не знаю, однак для мене була велика несподіванка й приємність бачити її і вас всіх і коли я прибув сюди, то мені здається, що я вернув до власного дому. Це моя перша візита в Лондоні від травня й кантина тепер виглядає багато краща, як тоді, коли я лишив. Думаю, що на цей раз досить. Добраніч. — В. Купченко, Лт. Канцелярія КУК.

АДРЕСА СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КАНАДІЙСЬКИХ ВОЯКІВ У ЛОНДОНІ: UKRAINIAN CANADIAN SERVICE-MEN'S ASSOCIATION The Vicarage, 218 Sussex Gardens Paddington, London W. 2, ENGLAND.

УКРАЇНСЬКІ СТІНКИ КАЛЕНДАРІ НА 1945 РІК

- У гарних кольорах
Календаріом друковане українською мовою
Свята означені читким червоним друком

Ціна 30 ц. один

Належність треба посилати разом із замовленням На С. О. D. не виклаємо.

- Гетьман Мазепа на коні
Заспівали козаченька
Тарас Шевченко — Кобзар
Христос добрий пастир
Різдво Пресвятої Діви Марії
Серце Ісуса Христа
Вашингтон і Лінколен
Бетси Росс шне Американський прапор
Мала дівчинка.
Зимовий вид — вийшли на прогулку
Діти, що їх ангел стереже
Різдво форм Американської армії з прапорами.
Статуя Свободи і Американський прапор
Ой підала мене мати до керниченьки
„Різдво твоє, Христе Боже наш“
Тайна вечеря
Пречиста Діва Марія
Матір Божа Неустаючої Помочі.
Молитва Христа на Оливній горі.
Чудовий вид фарми.
Ангели витають Ісуса Христа
Свята Родина
Святий Йосиф
Свята Тереса
Святий Николай
Весна
Фарма, зимовий вид
Побіда і спокій
Гарний вид фарми
Діти вийшли на прогулку

КОШИЧКОВІ КАЛЕНДАРІ

Чудова різьблена вироб в кольорах з кошчичками паперелі.

Ціна 50 ц. один

- Ісус Христос як Пастир з овцями
Мати Божа неустаючої помочі з маленьким Ісусом
Чудовий краєвид з хатою над річкою і оленем

Замовлення слати на адресу: "СВОБОДА" P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЮНКЕРС, Н. Й. — Тов. Подольська Січ, від 8. повідомляє, що на звичайні збори відбудуться в неділю, 19. листопаду, в годині 2. попол., в галі У. Г. Клубу, 13 Вашингтон уа. Просимо догучуч членів вирішити свої вкладки. — В. Кожар, предс.; В. Манзіл, секр.

БЕТЕЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від 288, відбудуться в неділю, 19. листопаду, в годині 1. пополуночі. Уряд просить членів прийти на збори, бо є важкі справи до полагодження. — За уряд: Ю. Затворницький, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

МАГАНОВ СІТІ, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від 305, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. листопаду, в годині 11. рано. Просимо всіх членів прийти на означений час і вирішити свої завадгости, а спеціально звяземо членів молодечого відділу 436, що записані з відділом 305, прийти на ці збори. Просимо членів 436 відділу сказати один одному про що злуку, і що вкладах будуть платити все в першу неділю по 15-тм. — М. Генцов, секр. від 305.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Укр. Січ, від 170, відбудуться в неділю, 19. листопаду, в годині 1. вечір, в У. Н. Добмі, 181-3 Фліт ул. Кожний член повинен прийти на збори, бо є важкі справи до полагодження. Догучучі члени повинні заплатити свої вкладки, бо інакше будуть сусупленовані. — Т. Накопечий, фін. секр., 16 Sanford Hk., Jersey City, N. J.

КАРПЕРЕТ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від 342, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. листопаду. Просимо всіх членів зійтись на означений час. Будемо приймати нових членів до Тов. У. Н. Союзу. Кожний новоступаючий член нехай приїде на збори. — І. Савчук, предс.; А. Скопичев, кас.; І. П., секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ПАСАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Івана Франка, від 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 19. листопаду, в 2. год., в галі церквині, 47 Голл Еве. Просимо членів прийти на збори в трохи більшим числі і на означений час. — В. Сметана, предс.; В. Бродський, рек. секр.

ФІЛЬДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від 239, відбудуться в суботу, 18. листопаду, в год. 7. вечір. Бажучі справи буде полагодувати секретар вже від год. 6:30. Просимо всіх членів прийти на ці збори кандидати на нових членів, бо ювілейна кампанія добігає кіпця. — Уряд.

Д-р ВОЛОД. ГАЩИШ УКРАЇНСЬКІЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 690 S. 19 ST., NEWARK, N. J. Tel. Essex 3-5068 Урядові години: Від 1 до 3 попол.; від 6 до 8 вечір. В неділі згідно з умовою.

ВСІ ЧАСТИ ДО НАПРАВЛЕННЯ ПЕЧЕРІ вузлів, газівих, нафтових, огрівачів парюю і гарячою водою, як також усія нові печі можете дістати в

STOVE MFRS CORP. 182-186 Mulberry St., Newark 1, N. J.

БОЛІНІГ

Рапи на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болочі ноги, флебітє (запалення жила), запухлі або болочі коліна чи кісточкі і ревматичні ноги успішно лікуємо новим європейським методом без операції.

Лікує згрудити літок і котів. Офісові години: в понед. і четвер. від 1. до 8:30 веч.; вівт. і п'ятн. від 1. до 6. веч.; в серед. і субот. від 1. до 5. веч. В неділі і свята нема урядових годин

Dr. L. A. BENLA 320 W. 86 St., New York City. Близько Бродвею. ENdicott 2-9178 СПЕЦІАЛІСТ В БОЛЮ НІГ.

Трапляється добра нагода

8-фамілійний мурований 3 цегли Дім з 2-ма магазинами. Вигідний для будьякого діла. Можна вирентувати магазин за \$25.00 в місяць. Він знаходиться під адресою 126 1st 7-ма вулиця, Нью Йорк, Н. Й. За інформацією владивайте до:

STEPHEN D. SATZEWICH 32 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY GR. 3-0713

Також маємо більші і менші доми на продаж. Пишіть по списку.

Відома кушнірська фірма ЮЛІАН КУЗІВ І СИНІ

виконувє всякі роботи в обсягу КУШНІРСТВА: РОБИТЬ НОВІ ФУТРА, ПЕРЕРОБЛЯЄ СТАРІ НА НОВІ ФАСОНИ.

JULIUS KUSSOFF & SONS від 18 літ на тій самій адресі: 315 Seventh Avenue (corner 28th Street) NEW YORK CITY (на 21. поверел) Телефон: CMickering 4-3575

МІЛІ

Кілька миль це може значити лиш кілька хвиль; хочби хтось мешкав подальше, він може мати нашу службу швидко й успішно, якщо такої услуги потребує.

Ті, що бажують Євусякової обслуги, знаної від 30 років як цілковитої й обдуманой, можуть до нас навідуватися безпечно, не зважаючи на віддал.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS 77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne Phone: BERgen 4-5989 Phone: BAYonne 3-0540

ТАРЗАН, ч. 1076. Дахами домів.

Мандруючи дахами домів, Тайго заглянув через один відкритий вентилятор. На його огиднім лиці появилися лють.

Він побачив чоловіка, що його піймав у джунглях.

У нічному клубі там вдолі, Джеф Ферет хвалився: „Горилі? Бар! Я навчився, як з ними поводитися, в Африці“.

У цій хвилі зо суфіту спустилася вниз темна постать.

ПОШУКУВАННЯ ОСІБ

ПОШУКУЮ ОНУФРІЯ ЛОЗИНСЬКОГО із села Уляшів, пов. Любачів. Він самий, або хто його знає, хай вивіше до: МИХАЙЛО ЛАПЧІНСЬКИЙ 3456 Park Ave., Montreal, Que., Canada

ПРОДАЮ

ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, САЛУНИ, БУЧЕРНІ, ГРОСЕРНІ й ркжторг юва бізнес. Помагаємо потаргальні справи. Продаю ріжнє, рожа ієккурацію PETER BARTKIV Real Estate & Insurance Broker Notary Public 308 E. 14. St., New York, N. Y. Phone AL 4-8284

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала лігодя для всіх, що терплять на недомогання шлунока й випробував коштовні діє і зела, а не змігши полегшити. Тим усім поручаємо спробувати даром Зєла Мілертон, котрих не запарюється й вариться, а споживається в натуральній формі. Пожитті пробки переконаються, як skutочно діють в недомоганнях таких, як кванс шлунока, гази, несправність, запір, брак апетиту, біль голови й інші недомогання, котрі походять зо злого травлення. Щоб перекопатися, пишіть по пробку.

Спеціальна Оферта по зниконих цінах.

1 \$1.00 за 1 коробку Мілертону 1 \$1.50 за 2 коробки Мілертону 1 \$2.00 за 3 коробки Мілертону

МИРОН ЗІТІ ВІН І СІН

УКРАЇНСЬКІ ПОТРЕБНИКИ Обслуга щира і чесна 801 SPRINGFIELD AVENUE, corner Harrison Place IRVINGTON, N. J. Phone: ESsex 3-9090

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

І вщє ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОТРЕБНИК заряджує погребани по \$150 ціна так низька як ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRAmercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІЙ ПОТРЕБНИК Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: ORchard 4-8368 BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.) BRONX, N. Y. Tel: MEtro 5-6577